

МУҒАЛЛИМ ҲАМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ

Илимий-методикалық журнал

2023

6/2-сан

*Ўзбекистан Республикасы Министрлер Кабинети жанындагы
Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз ғәм хабар агентлиги тәрәпинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы ғуўалық берилген.*

Нөкис

МАЗМУНЫ

ТИЛ ХАМ ЭДЕБИЯТ

Qudaybergenova G. Tólepbergen Mátmuratov shigarmalarinda qollanilgan sintaksislik takirarlar	7
Shoynazarova V.X. Ingliz tili o'qitish metodikasi: samarali usullar va strategiyalar	11
Azimova Sh.A. Nofilologik talabalarga ingliz tili o'qitishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish	19
Isaqov Z.S. Badiiy matnning lisoniy tahlil tamoyillari	26
Хосилова Ф.Р., Калинина О.Н. Исторические предпосылки формирования профессиональной речи студентов-филологов	32
Алимов Ф.Ш. Сущность понятий "Письмо" и письменной речи в условиях цифровизации образовательного пространства ВУЗа	38
Qodirova G.T. The role of agrobiological terms in teaching english to agricultural students	45
Majidova Z.A. The pragmatic system of directive speech acts in English language	49

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Tilegenov A.T. Yoshlarda milliy istiqloql g'oyasini shakllantirishda xalq og'zaki ijodidan foydalanishning ijtimoiy-pedagogik mohiyati	54
Karimova M.M. Inson ma'naviy-axloqiy immunitetni shakllantirishda professionalizmning darajalari va bosqichlari	66
Салиев У.Х. Жиноятчилик тушунчаси, унинг моҳияти ва ёшлар дунёкарашига таъсири	73
Ibragimova X.X. Harbiy xizmatchilar va ularni oila a'zolarining ijtimoiy - etnopsixologik moslashuv omillari	78
Jurayev B. Talabalarning jismoniy faolligini oshirish texnologiyalari	83
Abduraximova T.A. Bolonya kelishuvi qoidalarini joriy etish bo'yicha xorijiy tajriba	88
Novshadbekova D.Z. Tarbiyaning inson kamolotidagi ahamiyati	96
Bazarov X.N. Kasbiy identifikatsiya o'z-o'zini toifalash sifatida	102
Ergasheva M.A. Tarixiy bilim orqali talabalarining ijtimoiy faollik kompetensiyalarini takomillashtirish	107
Negmatova A.M. Talabalarda o'rganish strategiyasini rivojlantirishning amaliy yondoshuvlari va texnologiyalari	113
Курбаниязова З.К. Педагогика олий таълим муассасаларида педагогик туркум фанларни ўқитиш методикасини такомиллаштириш	120
Isaboyeva D. Z. Ta'lim tizimida yosh avlodni tarbiyalashdagi pedagogik-psixologik aspektlar	125
Ochilov Ya. S. Imom Abu Homid G'azzoliy ilmiy merosi vositasida talabalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning psixologik-pedagogik xususiyatlari	131
Sultanova A.M. Fanlarda integratsiyalashgan pedagogik jarayonlarning mantiqiy asoslari	137
Sattorova D.D. Umumta'lim muassasalarining innovatsiyalarni qabul qilish va joriy etishga tayyorligining asosiy xususiyatlari	141
Xujaqulov A. X. Muhandislik yo'nlishi talabalarini pedagogik faoliyatga tayyorlashni metodologik asoslari	146
Rakhmonova D.S. Talabalarda kreativlik qobiliyatlarini interfaol metodlar asosida rivojlantirish	153
Xoliqulov B.J. Muhandislik masalalarni yechish orqali talabalarining dasturlash kompetentligini oshirish metodikasi	161
Atashov A.Sh., Arepbaeva F.A., Shukurlaev M.N. Shaxsga yo'naltirilgan ta'limda o'quvchilarning intellektual salohiyatini oshirishning ilmiy-nazariy asoslari	167
Ibadullayeva N.E. Tasviriy san'at ta'limida talabalarining badiiy – ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish	173
Abdullayev A.Q. G'arb mamlakatlarida o'qituvchilarni kasbiy tayyorlash masalalari	180
Abdullayev A.Q. Ta'limda shaxsga yo'naltirilgan va sinergetik yondashuvlardan kompleks foydalanish shartlari	186

NOFILOLOGIK TALABALARGA INGLIZ TILI O'QITISHDA YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Azimova Sh.A.

*Alfraganus Universiteti nodavlat oliy ta'lim tashkiloti
Turizm fakulteti, Fakultetlararo chet tillari kafedrası ingliz tili o'qituvchisi*

Tayanch so'zlar: ingliz tilini o'rganish, ta'limiy texnologiyalar, kompyuter yordamida til o'rgatish, chet tillarni o'qitish, nofilolog talabalar.

Ключевые слова: изучение английского языка, образовательные технологии, компьютерно-поддерживаемое изучение языка, обучение ESL / EFL, студенты нефилологических специальностей.

Key words: english language learning, educational technology, computer-assisted language learning, ESL/EFL teaching, non-philology students.

Kirish. Ingliz tili o'qitishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish muhimdir. Bugun dunyoda ko'p o'quvchilar internet va smartfonlardan foydalanib o'rganishni afzal ko'radilar. Bu sababli, o'qituvchilar yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish orqali o'quvchilarga qiziqarli va samarali dars berishlari mumkin. Masalan, online platformalardan, interaktiv darsliklardan, videolar va audio materiallardan foydalanish o'quvchilarga motivatsiya berish va ularning o'zlashtirilgan o'rganishlarini oshirishga yordam beradi. Bundan tashqari, o'qituvchilar o'quvchilarni qiziqtirish uchun interaktiv o'yinlar, veb-saytlar va mobil ilovalardan ham foydalanishlari mumkin. Bular orqali o'qituvchilar o'quvchilarni ilg'or va samarali o'rganishlariga imkoniyat yaratib berishlari mumkin. Yangi pedagogik texnologiyalar bilan ta'minlangan darslar o'quvchilarni motivatsiyalash, ularning o'zlashtirilgan o'rganishlarini oshirish va ingliz tilini samarali tarzda o'rganishlariga yordam beradi.

Multimedia, mobil ilovalar, onlayn platformalar va virtual muhit kabi raqamli texnologiyalarning rivojlanishi 21-asrda o'rganish va o'qitishni o'zgartirdi. Ingliz tili global lingua franca maqomini mustahkamlaganligi sababli, ushbu rivojlanayotgan texnologiyalarni ingliz tilini o'qitish bilan samarali birlashtirish talabalarning raqamli dunyo uchun lingvistik va kommunikativ qobiliyatlarini

oshirishi mumkin. Bu ta'lim sharoitida, shu jumladan oliy o'quv yurtlarida filolog bo'lmagan talabalarga ingliz tilini chet tili sifatida o'qitishdir. Biroq, yangi texnologiyalarni o'quv dasturiga va pedagogikaga puxta kiritish qo'shimcha tadqiqotlarni talab qiladigan doimiy muammo bo'lib qolmoqda.

Ushbu maqola, ayniqsa, ixtisoslashuv o'rniga umumiy malaka uchun ingliz tili darslarini olib boradigan universitetlarning filolog bo'lmagan talabalari uchun ingliz tili darslarida raqamli vositalarni birlashtirishga qaratilgan. Kommunikativ kompetensiya yondashuvi bugungi kunda mazmunli muloqot va vazifalarga asoslangan ta'limni targ'ib qiluvchi maqsadli texnologiyalardan foydalanish bilan yaxshi mos keladi. Texnologiyalarning imkoniyatlarini o'quv maqsadlariga moslashtirish va tasdiqlangan usullar bilan bir qatorda ulardan samarali foydalanish uchun tanqidiy tahlil talab qilinadi.

Ushbu maqola filolog bo'lmagan talabalar uchun texnologiyani takomillashtirish bo'yicha nazariy tadqiqotlar, empirik tadqiqotlar va o'qituvchilarning tajribalarini sintez qiladi. Bu noyob demografikani yaxshiroq qo'llab-quvvatlash uchun ingliz tili o'qituvchilariga raqamli landshaftni boshqarishda rahbarlik qilish tamoyillarini taqdim etadi. Kommunikativ metodologiya bilan birgalikda yangi texnologiyalarning puxta integratsiyasi filolog bo'lmagan talabalarning ingliz tilini o'rganishni juda boyitishi mumkin.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Ushbu maqola fanlararo yondashuvni o'z ichiga oladi, ta'limdan nazariy asoslar va tadqiqot adabiyotlarini sintez qiladi, o'quv qo'llanmalarini loyihalash, tilshunoslik va kompyuter yordamida til o'rganishni tadqiq qiladi. Zamonaviy til o'rgatishni shakllantiradigan kommunikativ kompetensiya paradigmasi falsafiy asos yaratadi. Konstruktivistik ta'lim nazariyasi texnologiya tomonidan yoqilgan faol, haqiqiy o'quv vazifalari uchun tamoyillarni belgilaydi. Texnologik pedagogik tarkib bilimlari (TPACK) modeli o'qituvchilar egallashi kerak bo'lgan bilim va ko'nikmalarni belgilaydi.

Ushbu ramkalar texnologiyani takomillashtirgan ingliz tilini o'qitish bo'yicha adabiyotlarni tahlil qilishni kontekstlashtiradi. Miqdoriy, sifatli va aralash usullarni o'rganish texnologiyalarning motivatsion va lingvistik ta'sirini isbotlaydi. Ushbu tadqiqotni sintez qilish filologik bo'lmagan kontekstlar uchun samarali amaliyot va muammolarni aniqlaydi. Nazariyalar, tadqiqotlar va amaliyotning ushbu ko'p qirrali tahlili nofilolog talabalarning tillarini rivojlantirish texnologiyasini optimallashtirish bo'yicha aniq tushunchalarni beradi.

Muhokama. XXI asrda globallashtirish va integratsiya jarayonlari inson faoliyatining barcha jabhalariga ta'sir ko'rsatib, kasbiy yo'naltirilgan muloqotga bo'lgan ehtiyoj katta ahamiyatga ega bo'lgan yangi davrni boshlab berdi. Zamonaviy, doimoo'zgarib borayotgan voqelik nafaqat kasbiy mahorat va ko'nikmalarga ega bo'lishi, balki til aloqasi sohasida yuqori malakali

mutaxassislar bo'lishi kerak bo'lgan mutaxassislarga yuqori talablarni qo'yadi. Til asosiy muloqot vositasi sifatida jamiyatda sodir bo'layotgan o'zgarishlarni aks ettiruvchi o'ziga xos oyna vazifasini bajaradi.

Tegishli adabiyotlarning sintezi filolog bo'lmagan o'quvchilar uchun texnologiyani takomillashtirgan tilni o'qitish bo'yicha asosiy foyda va amaliy tushunchalarni ochib beradi. Multimedia, mobil ilovalar, onlayn platformalar va virtual olamlar kabi texnologiyalar birlashtirilib, talabalarning motivatsiyasi va faolligini oshirish, haqiqiy tilning o'zaro ta'siri uchun imkoniyatlarni taqdim etish, kommunikativ kompetensiyani mazmunli rivojlantirishga ko'maklashish, sinf ichidagi munozaralar, darslar va tadbirlarni qo'llab-quvvatlash mumkin.

Biroq, o'qituvchilarni tayyorlash va pedagogik muvofiqlashtirish ushbu imtiyozlarga erishish uchun juda muhimdir. O'qituvchilar texnologiyadan foydalanishda ham, kommunikativ o'qitish maqsadlariga tegishli vositalarda ham ravonlikka, ya'ni aniqlikka ahamiyat berishlari kerak.

Umuman olganda, tadqiqotlar sog'lom pedagogik tamoyillardan foydalangan holda o'qitish maqsadli ravishda kiritilganda texnologiyalarni til o'rganishga ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Bu ularning filologiyadan tashqari kontekstlarda boyitish uchun oqilona ishlatilishini qo'llab-quvvatlaydi.

Texnologik pedagogik tarkib bilimlari (Technological Pedagogical Content Knowledge) modeli o'qituvchilar uchun kerakli bo'lgan uchta asosiy bilim sohasini ta'kidlaydi:

Pedagogik bilim - o'qitish va o'qitish nazariyasi haqida bilim, shu jumladan o'quvchilarni motivatsiya qilish, baholash usullari va sinf boshqaruvini tashkil etish.

Tarkib bilimi - o'qitilayotgan fan yoki kurs bo'yicha chuqur bilim va tushunchalar, masalan matematika yoki tarix.

Texnologik bilim - axborot texnologiyalari, kompyuter dasturlari va elektron resurslardan foydalanish ko'nikmalari.

TPACK modeliga ko'ra, samarali ta'lim uchun o'qituvchi ushbu uch sohaning kesishmasida bo'lishi kerak. Ya'ni o'qituvchi o'z predmetini chuqur bilishi, pedagogik ko'nikmalarga ega bo'lishi va texnologiyalardan uning tarkibini o'qitishda foydalana olishi lozim. Texnologiyalar ta'limda qo'llanilganda, ular pedagogik maqsadlarga mos kelishi va tarkibni rivojlantirishga xizmat qilishi kerak. TPACK modeli ta'lim texnologiyalaridan oqilona foydalanishning muhim omilini ta'kidlaydi.

Har xil turdagi matnlar, registrlarning lingvistik xususiyatlarini tahlil qilishga ilmiy yondashuv zarurligi 60-yillarda ko'plab mualliflar tomonidan qayd etilgan. Ularning tadqiqotlari "registr" tushunchasi bilan chegaralanib, so'z va jumla darajasida olib borilgan bo'lsa-da, turli registrlarga mansub matnlardagi so'z va

tuzilmalarning har xil turlarining tarqalishi bo'yicha ishonchli korpus asosidagi statistik ma'lumotlar olinib kelingan.

Kompyuter texnikasining rivojlanishi bilan korpus lingvistikasi keng tarqaldi. O'tkazilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'quv dasturlarini tayyorlashda matn korpusini tahlil qilish turli janrdagi matnlarning tuzilishi va lingvistik xususiyatlari to'g'risida ishonchli statistik ma'lumotlarni, juda ko'p real misollarni, turli bilim sohalarini o'rganishni birlashtirishga imkon beradi. Zamonaviy oliy ta'lim muassasalari dasturlari uchun dolzarb bo'lgan multidisipliner yondashuv doirasida yagona butunlik mavjud bo'lmasa-da, maxsus maqsadlarda ingliz tilini o'qitishning yaxlit maqsadi va jarayoni atrofida birlashtira oladi.

Matnkorpusima'lumotlaridan, shuningdek eng yangi internet texnologiyalaridan foydalanish imkonini beruvchi maxsus dasturlardan foydalanish ESPni o'rganish va tahlil qilish uchun yangi istiqbollarni ochadi. Bitta manba matnning bir nechta tarjimalarini o'z ichiga olgan korpus tarjimonlarni tayyorlashda katta yordam berishi mumkin, bu o'qituvchiga diqqatni eng yorqin hodisalarga qaratishga, matnlardan talabalar uchun tegishli bo'lgan ko'plab misollarni tanlashga imkon beradi.

Natija. Nazariyalar, tadqiqotlar va amaliyotlarni sinchiklab tahlil qilish texnologiyalarning filolog bo'lmagan talabalar uchun ingliz tilidagi ta'limni yaxshilash maqsadidan foydalanishdagi asosiy fikrlarni yoritadi. Birinchidan, texnologiyalar o'quvchilarning lingvistik kompetensiyasini va faoliyatini samarali rivojlantirish uchun aniq kommunikativ maqsadlarni, konstruktivistik natijalarni va TPAKga asoslangan o'qitish ko'nikmalarini bajarishga qaratilgan bo'lishi kerak. Mavjud bilimlarni, imkoniyatlarni to'g'ridan-to'g'ri bilim sohalari va kerakli ko'nikmalarga moslashtirish tangensial foydalanishni emas, balki maqsadli integratsiyani ta'minlaydi.

Ikkinchidan, o'qituvchilar chalg'itish kabi potentsial muammolarni yumshatishda talabalarning o'zini o'zi boshqaradigan kommunikativ ta'limini qo'llab-quvvatlash uchun texnologiyadan foydalanishlari kerak. Dasturlashtirilgan, ishtirok etish va tajriba integratsiyasi kabi modellar mos bosqichlarda optimal qo'shilishni osonlashtirishi mumkin (9. 90-92). O'qituvchilari asta-sekin metacognition va farq ta'kidlab tuzilgan hidoyat doirasida o'quvchilarga nazorat o'tkazish kerak.

Uchinchidan, tanlangan texnologiya interaktivlik, individuallashtirish va foydalanish imkoniyati kabi til o'rganish maqsadlariga mos keladigan imkoniyatlarni taklif qilishi kerak. Multimedia resurslari, mobil ilovalar, onlayn platformalar va virtual muhitlardan strategik foydalanish mumkin, biroq ularning har biri turli tajriba va ko'nikmalarni beradi. O'qituvchilar mavjud imkoniyatlardan o'ziga xos afzalliklari va cheklovlarini hisobga olishlari kerak.

Shuningdek samarali integratsiya o'quvchilarni o'qitish va qo'llab-quvvatlashga kirishni talab qiladi. O'qituvchilar yangi texnologiyalar va moslashuvchan kommunikativ o'qitish usullarini rivojlantirishlari muhimdir. Amaliyotning doimiy jamoalari dastlabki mashg'ulotlardan so'ng o'sishni davom ettirmoqdalar. Uskunalariga kirish va texnik muammolarni hal qilish ham juda muhimdir. Ushbu ehtiyojlarni qondirish o'qituvchilarga texnologiyani takomillashtirgan tilni o'qitishni muvaffaqiyatli amalga oshirish imkoniyatini beradi.

Yangi texnologiyalarning ingliz tilini o'qitishga qo'shilishi amaliy tilshunoslik va lingvistik adabiyotlarida muhim munozaralarni keltirib chiqardi, shu jumladan an'anaviy va texnologiyaga asoslangan yondashuvlarni muvozanatlashtiradigan modellar bo'yicha doimiy munozaralar vujudga keldi. Ba'zilar, birinchi navbatda, tanish bo'lmagan raqamli vositalardan foydalanish va sinfdagi kelishmovchiliklarni minimallashtirish uchun qo'shimcha o'z-o'zini boshqarish uchun texnologiyani zaxiralash uchun bahslashad. Biroq, boshqalar strategik texnologiya integratsiyasi faol inklyuziv ishtirokni va shaxsiylashtirilgan ko'rsatmalarni kuchaytiradigan umumiy aralash ta'lim modellarini qo'llab-quvvatlaydi.

Filologik bo'lmagan kontekslarda, xususan, kommunikativ kompetentsiya tilni faol mazmunli ishlatish va muhokama qilishni birinchi o'ringa qo'yadi. Yangi vositalar samaradorlik, farqlash va motivatsiyani ta'minlashi mumkin. Ammo ba'zi ehtiyotkorlik texnologiyasidan foydalanish qimmatli yuzma-yuz muloqot o'rnini to'liq almashtirmasligi kerak. Texnologiyalarning imkoniyatlarini o'rganish maqsadlari bilan uyg'unlashtiradigan va ICAP ramkasidan foydalanib, ishtirok etuvchi integratsiyalashgan faoliyatni tuzish uchun muvozanatli yondashuv ushbu keskinlikni hal qilishi mumkin. Filologik bo'lmagan kontekstlar uchun optimal integratsiya modellari bo'yicha keyingi tadqiqotlar kafolatlanadi.

ICAP ramkasi ta'lim psixologiyasi bo'lib, o'quvchilarni jalb qilish va kognitiv ishlov berish asosida o'quv faoliyatini tasniflaydi. ICAP interaktiv, konstruktiv, faol va passiv degan ma'noni anglatadi.

ICAP doirasi interaktiv faoliyatni maksimal darajada oshirish, keyin konstruktiv, keyin faol, passiv uzatishni minimallashtirish uchun o'rganishni tuzishni tavsiya qiladi. Interaktiv vazifalar jalb qilish va generativ ishlov berish tilni o'zlashtirish uchun maqbul.

O'qituvchilar o'quvchilarni passivdan faol, konstruktiv va interaktiv zonalarga o'tkazish uchun texnologiya, loyihalar, tengdoshlarning fikr-mulohazalaridan foydalangan holda ishtirok etish darslarini loyihalashtirishlari kerak. Ushbu iskala lingvistik rivojlanish bilan bog'liq bo'lgan mazmunli ishtirok. ICAP haqiqiy

tildan foydalanishga yo'naltirilgan faol o'rganishni boshqarish tamoyillarini taqdim etadi.

Bundan tashqari, kommunikativ til rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun AI, mashinani o'rganish, kengaytirilgan ma'lumotlar bazasi va katta ma'lumotlar tahlilidan foydalanadigan yangi avlod vositalari bo'yicha ko'proq tadqiqotlar talab etiladi. Ushbu rivojlanayotgan texnologiyalar ko'payib borar ekan, ularning filologik bo'lmagan kontekslar uchun potentsial dasturlari muhokamaga loyiqdir.

Xulosa. Yangi raqamli texnologiyalar talabalarga yo'naltirilgan kommunikativ o'qitish yondashuvlariga maqsadli ravishda kiritilganda ingliz tilini o'qitishni boyitish uchun bebaho imkoniyatlarni taqdim etadi. Nofilologiya talabalar uchun sog'lom pedagogik asoslarga asoslangan texnologiya integratsiyasi motivatsiyani oshirishi, haqiqiy interaktiv amaliyotni ta'minlashi va faol lingvistik rivojlanishga yordam berishi mumkin. Biroq, o'qituvchilar metakognition va ta'lim mustaqilligini ta'kidlaydigan yangi vositalar va moslashuvchan o'qitish usullarida ravonlikni ta'minlab berishlari kerak. Trening va amaliyot jamoalari o'qituvchining tayyorligi uchun kalit hisoblanadi.

Texnologiyani qo'llab-quvvatlaydigan faoliyat va an'anaviy ko'rsatmalarni muvozanatlashtiradigan modellar haqida ba'zi munozaralar qolmoqda. Ammo tadqiqotlar odatda multimedia, mobil, onlayn va virtual platformalarning puxta integratsiyasini filologik bo'lmagan kontekslarda foydali deb tasdiqlaydi. Yetarli qo'llab-quvvatlash va muvozanatli modellar bilan o'qituvchilar turli xil o'quvchilarni jalb qilish va ingliz tilini bilish uchun ta'lim texnologiyalaridan foydalanishlari mumkin. Ko'proq tadqiqotlar yangi vositalar paydo bo'lishi bilan integratsiyaning eng yaxshi tajribalarini aniqlashni davom ettirishi mumkin, ammo mavjud ramkalar filologiya bo'lmagan talabalarning til o'rganish tajribalarini boyitish uchun ko'rsatma beradi.

Literature:

1. Chapelle, C. A. (2010). The spread of computer-assisted language learning. *Language Teaching*, 43(1), 66-74. <https://doi.org/10.1017/S0261444809990358>
2. Hubbard, P. (Ed.). (2009). *Computer-assisted language learning* (Vol. 1). Routledge.
3. Chen, H. J. H. (2008). Theoretical bases for using technology in second language learning and teaching. In J. L. Egbert & G. M. Petrie (Eds.), *CALL research perspectives* (pp. 9-28). Routledge.
4. Hymes, D. (1972). On communicative competence. In J. B. Pride & J. Holmes (Eds.), *Sociolinguistics* (pp. 269-293). Penguin.
5. Kochler, M., & Mishra, P. (2009). What is technological pedagogical content knowledge (TPACK)? *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 9(1), 60-70. <https://www.learntechlib.org/primary/p/29544/>
6. Jonassen, D. H. (1994). Thinking technology: Toward a constructivist design model. *Educational Technology*, 34(3), 34-37. <https://www.jstor.org/stable/44428641>
7. Kessler, G. (2018). Technology and the future of language teaching. *Foreign Language Annals*, 51(1), 205-218. <https://doi.org/10.1111/flan.12318>

8. Laylo Xamadullaevna Alimjanova, "Nofilologik ta'lim yo'nalishi talabalariga ingliz tilini o'qitishda content asosida o'qitish texnologiyalaridan foydalanishning nazariy va metodologik asoslari", <https://cyberleninka.ru/article/n/nofilologik-ta-lim-yo-nalishi-talabalariga-ingliz-tilini-o-qitishda-content-asosida-o-qitish-texnologiyalaridan-foydalanishning>
9. Liaw, S. S., & English, K. (2013). Online and offsite: Student driven development of the Taiwan-France telecollaborative project Beyond these walls. In M. Lamy & K. Zourou
10. Golonka, E. M., Bowles, A. R., Frank, V. M., Richardson, D. L., & Freynik, S. (2014). Technologies for foreign language learning: A review of technology types and their effectiveness. *Computer Assisted Language Learning*, 27(1), 70-105. <https://doi.org/10.1080/09588221.2012.700315>

РЕЗЮМЕ

Ushbu maqolada oliy ta'lim muassasalarida nofilolog talabalarga ingliz tilini o'qitishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish masalalari o'rganilgan. Multimedia resurslar, onlayn platformalar, mobil ilovalar va virtual muhit kabi raqamli vositalar talabalarning qiziqishlarini oshirish va til ko'nikmalarini rivojlantirish usullari sifatida tahlil qilingan. Kommunikativ o'qitish, konstruktivizm va texnologik pedagogik bilimlar nazariyasi sintez qilinib, texnologiyalarni o'quv jarayoniga qo'llash yondashuvlari baholangan. Sanoat va sifat ko'rsatkichlari raqamli vositalardan maqsadli foydalanilganda o'quv dasturlari va pedagogikada ularning ta'limiy va motivatsion qimmatini namoyon etadi. Ammo, o'qituvchilar tayyorgarligi va imkoniyatlar teng emasligi kabi muammolar hal etilishi zarur. Yangi texnologiyalar asliy muloqot, differentsial o'qitish va talaba markazli o'qitishni rag'batlantirishda foydalanilganda, ular filolog bo'lmagan talabalarning ingliz tilidagi ko'nikma va ishonchini oshirishi mumkinligi aniqlangan. Tavsiyalar o'qituvchilarni tayyorlash, zarur resurslar taqdim etish va integrativ aralash o'qitish modellariga e'tibor qaratishni qo'llab-quvvatlaydi.

РЕЗЮМЕ

В данной статье рассматривается интеграция новых педагогических технологий в обучение английскому языку студентов нефилологических специальностей в высших учебных заведениях. Цифровые инструменты, такие как мультимедийные ресурсы, онлайн-платформы, мобильные приложения и виртуальная среда, исследуются как методы повышения вовлеченности студентов и развития языковых навыков. Теоретические концепции, включая коммуникативное обучение языку, конструктивизм и технологические педагогические знания предметной области, синтезируются для оценки подходов к интеграции технологий. Количественные и качественные данные демонстрируют мотивирующую и образовательную ценность цифровых инструментов при целенаправленном включении в учебную программу и педагогику. Однако проблемы, такие как готовность учителей и различия в доступе, должны решаться. Когда новые технологии используются для содействия аутентичному общению, дифференцированному обучению и ориентированному на учащегося обучению, они могут повысить уровень владения английским языком и уверенность студентов нефилологических специальностей. Рекомендации поддерживают подготовку преподавателей, предоставление необходимых ресурсов и акцент на интегративных моделях смешанного обучения.

SUMMARY

This article examines the integration of new pedagogical technologies into English language instruction for non-philology students in higher education. Digital tools such as multimedia resources, online platforms, mobile applications, and virtual environments are explored as techniques for enhancing student engagement and language development. Theoretical frameworks including communicative language teaching, constructivism, and technological pedagogical content knowledge are synthesized to evaluate technology integration approaches. Quantitative and qualitative evidence demonstrates the motivational and educational value of digital tools when purposefully incorporated into curriculum and pedagogy. However, challenges like teacher readiness and access disparities must be addressed. When new technologies are utilized to promote authentic communication, differentiated instruction, and student-centered learning, they can improve non-philology students' English proficiency and confidence. Recommendations support preparing teachers, providing needed resources, and focusing on integrative blended learning models.